

Situácia v Rusku

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2012 o nadchádzajúcich prezidentských voľbách v Rusku (2012/2505(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Ruskou federáciou, ktorá vstúpila do platnosti v roku 1997, pričom jej platnosť bola predĺžená dovtedy, kým ju nenahradí nová dohoda,
  - so zreteľom na prebiehajúce rokovania o novej dohode o novom komplexnom rámci vzťahov EÚ – Rusko a na Partnerstvo pre modernizáciu, ktoré sa začalo v roku 2010,
  - so zreteľom na svoje uznesenia o Rusku, najmä na uznesenia zo 14. decembra 2011 o nadchádzajúcom samite EÚ – Rusko 15. decembra 2011 a výsledkoch volieb do Dumy zo 4. decembra 2011¹ a zo 7. júla 2011 o prípravách na decembrové voľby do ruskej Štátnej dumy²,
  - so zreteľom na záverečnú pozorovateľskú správu OBSE/ODIHR z 12. januára 2012 o voľbách do Štátnej dumy 4. decembra 2011,
  - so zreteľom na záverečnú pozorovateľskú správu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy (PZRE) z 23. januára 2012 o ruských parlamentných voľbách a vyhlásenie jeho delegácie vyslanej do Ruska po voľbách z 21. januára 2012,
  - so zreteľom na konzultácie o ľudských právach medzi EÚ a Ruskom, najmä na poslednú schôdzu, ktorá sa v tomto kontexte konala 29. novembra 2011,
  - so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky EÚ Catherine Ashtonovej o voľbách do Dumy v Ruskej federácii zo 6. decembra 2011 a na jej prejavy zo 14. decembra 2011 v Štrasburgu o samite EÚ–Rusko a z 1. februára 2012 o politickej situácii v Rusku,
  - so zreteľom na vyhlásenie z 15. decembra 2011 predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya po samite EÚ – Rusko,
  - so zreteľom na článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže posilnená spolupráca a dobré susedské vzťahy medzi EÚ a Ruskom majú zásadný význam pre stabilitu, bezpečnosť a prosperitu Európy; keďže rozvoj strategického partnerstva EÚ a Ruskej federácie môže byť založený len na spoločných hodnotách;
- B. keďže pretrvávajú obavy o vývoji v Ruskej federácii, pokiaľ ide o dodržiavanie ľudských práv a ich ochranu a dodržiavanie spoločne dohodnutých demokratických zásad, volebných pravidiel a postupov; keďže Ruská federácia je plný člen Rady Európy

---

¹ Prijaté texty, P7_TA(2011)0575.

² Prijaté texty, P7_TA(2011)0335.

a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a zaviazala sa preto chrániť a presadzovať zásady demokracie a ľudské práva;

- C. keďže Európsky súd pre ľudské práva sa 12. apríla 2011 v rozsudku vyslovil proti zdĺhavým registračným postupom pre politické strany v Rusku, ktoré nie sú v súlade s volebnými normami stanovenými Radou Európy a OBSE; keďže obmedzovanie registrácie politických strán a kandidátov obmedzuje politickú súťaž a pluralitu v Rusku;
- D. keďže napriek nedávnym obmedzeným krokom k zlepšeniu volebných zákonov zostávajú všeobecné predpisy naďalej príliš zložité a keďže nekonzistentné uplatňovanie pravidiel diskriminuje opozíciu;
- E. keďže 22. decembra 2011 v prejave v Dume prezident Medvedev oznámil rad zmien politického systému vrátane vytvorenia novej nezávislej verejnoprávnej televízie, zjednodušenia postupov pre politické strany a prezidentských kandidátov, obnovenie priamych volieb gubernátorov a vyšetrovanie volebných podvodov;
- F. keďže podľa záverečnej pozorovateľskej správy OBSE/ODIHR voľby do Dumy 4. decembra 2011 neboli úplne v súlade s normami slobodných a spravodlivých volieb a boli poznačené čoraz užším prepojením štátu a vládnej strany a nedostatočnou nezávislosťou volebných orgánov, zaujatosťou médií a zasahovaním štátu na rôznych úrovniach; keďže podľa tejto správy charakterizovali voľby do Dumy mnohé porušovania postupov, prípady zjavnej manipulácie a vážnych prípadov hlasovania s viacerými volebnými lístkami;
- G. keď ruská organizácia na pozorovanie volieb Golos vo svojej záverečnej správe uviedla, že voľby „neboli ani slobodné, ani spravodlivé, a nespĺňali požiadavky ruského volebného zákona a medzinárodné volebné normy“ a že „neboli dodržané základné zásady volieb, t. j. skutočná súťaž a rovnaké práva všetkých zúčastnených strán, neutrálne riadenie, nezávislé volebné komisie, voľby v súlade so zákonom a korektný proces sčítavania hlasov“;
- H. keďže ruský ľud vyjadril vo viacerých masových demonštráciách po voľbách do Dumy 4. decembra 2011 svoju túžbu po väčšej demokracii vrátane slobodných a spravodlivých volieb a komplexnej reformy volebného systému, najmä protestujúci s bielymi stužkami;
- I. keďže politická pluralita je základom demokracie a modernej spoločnosti a zdrojom politickej legitimacy, keďže prípravy na prezidentské voľby musia zaručiť slobodný a spravodlivý priebeh s rovnakými šancami pre všetkých kandidátov; keďže registračné postupy opäť znemožnili niektorým kandidátom zúčastniť sa na voľbách;
- J. keďže vzťahy medzi EÚ a Ruskom sa počas posledných desaťročí vyvíjali a viedli ku komplexnému vzájomnému previazaniu, ktoré sa v budúcnosti určite ešte zvýši; keďže uzavretie strategickej dohody o partnerstve medzi EÚ a Ruskou federáciou bude mať aj naďalej mimoriadny význam pre budúci rozvoj a posilnenie spolupráce medzi oboma partnermi;
- K. keďže Rusko už dvakrát zabránilo Bezpečnostnej rade OSN prijať rezolúciu o kríze v Sýrii vyzývajúcu na podporu plánu Ligy arabských štátov, ktorý podporuje aj EÚ;
- 1. berie na vedomie správy OBSE/ODIHR a Parlamentného zhromaždenia Rady Európy

- o voľbách do Dumy, v ktorých sa uvádza, že voľby neboli v súlade s volebnými normami stanovenými OBSE a že boli poznačené čoraz užším prepojením štátu a vládnej strany, porušovaním postupov, zjavnou manipuláciou a nedostatočnou nezávislosťou volebných orgánov;
2. je znepokojený, že výsledky volieb (zloženie Dumy) neprinesú zlepšenie, pokiaľ ide o úlohu a vplyv Dumy v politickom systéme Ruska;
  3. vyzýva Delegáciu v Parlamentnom výbore pre spoluprácu EÚ – Rusko, aby pravidelne nastoľovala otázky demokracie, základných práv a právneho štátu pri rokovaní so zástupcami Ruska; ďalej vyzýva na hodnotenie aktivít Parlamentného výboru pre spoluprácu EÚ – Rusko a na zintenzívnenie dialógu s mimoparlamentnou opozíciou a občianskou spoločnosťou;
  4. berie na vedomie nedávne výzvy na anulovanie volieb do Štátnej Dumy a vyzýva ruské orgány, aby naďalej podrobne a transparentne vyšetrovali všetky správy o podvodoch a zavražďovaní s cieľom trestať tých, čo budú uznaní za zodpovedných, a nanovo usporiadať hlasovanie tam, kde sa preukáže nezrovnalosť; zdôrazňuje, že ruské volebné právo zahŕňa možnosti odvolania a nápravy; poukazuje však na to, ústredná volebná komisia pri vybavovaní sťažností nepostupovala transparentne a sťažnosťami sa nezaoberala účinne a včas; vyjadruje poľutovanie nad tým, že takmer 3000 sťažností voči protiprávnym konaniam, podvodom a porušeniam zákona v jednotlivých volebných obvodoch bolo zamietnutých na príslušných súdoch, pričom niekoľko ešte stále čaká na vyriešenie;
  5. berie na vedomie, že prezident Medvedev oznámil rozsiahle zmeny politického systému vrátane veľmi potrebného zjednodušenia pravidiel registrácie politických strán; vyzýva na vážne rozhodnutie, pokiaľ ide o riešenie problémov slobody médií a slobody zhromažďovania a prejavu; pripomína, že EÚ je pripravená spolupracovať s Ruskom aj v rámci Partnerstva pre modernizáciu na zlepšovaní dodržiavania ľudských a základných práv a účinnosti nezávislého systému právneho štátu v Rusku;
  6. vyzýva ruskú vládu, aby zaviedla balík legislatívnych návrhov v súlade s odporúčaniami OBSE, ktorých cieľom bude vypracovať skutočne demokratický politický systém vrátane reforiem na uľahčenie registrácie politických strán, ako aj kandidátov na funkciu prezidenta, a aby sa zaoberala obmedzujúcim uplatňovaním pravidiel registrácie s cieľom umožniť naozaj slobodné a spravodlivé voľby čo najskôr;
  7. zdôrazňuje, že pokojné demonštrácie v Rusku sú vyjadrením túžby ruského ľudu po slobodných a spravodlivých voľbách; vyzýva ruské orgány, aby považovali nedávne demonštrácie za možnosť na prijatie krokov k reformám potrebným pre viac demokracie, politickej účasti a právneho štátu, ako aj na reformy volebných zákonov v súlade s normami Rady Európy a OBSE; naliehavo vyzýva ruské orgány, aby tieto normy uplatňovali v praxi s cieľom zaručiť slobodné a demokratické prezidentské voľby v marci, ako aj rovnaké príležitosti pre všetkých kandidátov;
  8. odsudzuje zásahy polície proti pokojným demonštráciám vyjadrujúcim protest proti volebným nezrovnalostiam a podvodom, ktoré oznámili medzinárodní pozorovatelia, a dokumentujúce videá, ktoré zaznamenali bežní občania; vyzýva orgány Ruska, aby v plnej miere dodržiavali slobodu zhromažďovania a slobodu prejavu v súlade s ústavou Ruskej federácie;

9. pripomína, že obmedzenia politickej plurality počas príprav na voľby do Dumy boli jedným z najzávažnejších nedostatkov týchto volieb; vyjadruje znepokojenie v súvislosti so znemožnením kandidovať opozičným kandidátom v prezidentských voľbách 4. marca 2012, čo opäť naruša politickú súťaž a pluralitu;
10. vyzýva ruské orgány, aby sa zúčastnili na dialógu s opozíciou, a vyjadruje poľutovanie nad zamietnutím registrácie kandidáta na prezidenta Grigorija Javlinského, v dôsledku čoho nemôže jeho strana vyslať volebných pozorovateľov;
11. vyzýva OBSE, Radu Európy a vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby naďalej sledovali vyšetrovania nezrovnalostí a dôkladne dohliadali na prípravy prezidentských volieb a presadzovanie volebného zákona, ako už odsúhlasili ruské orgány;
12. berie na vedomie, že ruské prezidentské voľby má monitorovať okolo 600 zahraničných pozorovateľov (z OBSE/ODIHR, PZRE, Šanghajskej organizácie pre spoluprácu a SNS); zdôrazňuje, že medzinárodné a národné volebné pozorovacie misie by mali byť plne rozmiestnené na to, aby sa zabezpečilo účinné monitorovanie volebného procesu v súlade so normami OBSE/ ODIHR a RE; vyzýva ruské orgány, aby sa zdržali bránenia a narušovania, k ktorým údajne došlo počas volieb do Dumy;
13. opätovne vyzýva vyšetrovací výbor, aby viedol komplexné a dôkladné vyšetrovanie smrti Sergeja Magnitského bez tabuizovania, bezodkladne predložil konkrétne závery a prijal všetky kroky potrebné na privedenie zodpovedných osôb pred súd; vyzýva Radu, aby v prípade pretrvávajúcej nečinnosti ruských orgánov zvažila opatrenia ako zákaz cestovania v rámci celej EÚ a zmrazenie finančných aktív osôb uznaných za vinné z mučenia a smrti Sergeja Magnitského, ako aj z utajovania tohto prípadu;
14. vyjadruje hlboké znepokojenie nad zneužívaním právnych predpisov určených na boj proti extrémizmu, napr. nad nezákonným uplatňovaním trestných zákonov voči organizáciám občianskej spoločnosti ako organizácii Memorial a voči náboženským menšinám ako Svedkovia Jehovovi a Falun Dafa a nad zákazom ich materiálov z dôvodu údajného extrémizmu;
15. dôrazne odsudzuje prijatie zákona proti propagácii sexuálnej orientácie zo strany zákonodarného zhromaždenia v Petrohrade; takisto odsudzuje podobné zákony prijaté v oblastiach Riazań, Archangel'sk a Kostroma; vyzýva všetky ruské orgány, aby zastavili obmedzovanie slobody prejavu v súvislosti so sexuálnou orientáciou alebo rodovou identitou, v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach a Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach; vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby vyjadrila nesúhlas Európskej únie s týmito zákonmi;
16. naliehavo žiada Rusko, aby sa pridalo k medzinárodnému konsenzu a umožnila Bezpečnostnej rade OSN konať na základe návrhov Ligy arabských štátov s cieľom vyriešiť krízu v Sýrii; zdôrazňuje, že ako trvalý člen bezpečnostnej rady OSN musí Rusko brať vážne svoju zodpovednosť za medzinárodný mier a bezpečnosť; vyzýva Rusko, aby okamžite zastavilo predaj zbraní a vojenských zariadení sýrskej vláde;
17. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Ruskej federácie, Rade Európy a Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

